

Zitting 1977–1978 Nr. 69b

14 377

Regelen ter stimulering en sturing van de investeringen (Wet investeringsrekening)

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIES VOOR ECONOMISCHE ZAKEN, VOOR FINANCIËN EN VOOR SOCIALE ZAKEN¹

Vastgesteld 12 juni 1978

Nadat de commissies op 6 juni jl. in een vergadering met de Minister van Economische Zaken en de Staatssecretaris van Financiën, vergezeld door een aantal deze bewindslieden assisterende ambtenaren, *enkele* vraagpunten wetsontwerp 14 377 rakende hadden besproken², bleek er bij de leden der commissies, behorende tot de fracties van de P.v.d.A., het C.D.A. en de V.V.D. nog behoefte te bestaan tot het naar voren brengen van de volgende vragen en opmerkingen.

ALGEMEEN

De onoverzichtelijkheid van de nu te verwachten situatie ter zake van stimuleringsmaatregelen

Is de Regering bereid de lappendeken van steunmaatregelen op de verschillende departementen op hun samenhang en overlapping te laten onderzoeken en de weg te effenen naar een (nog) beter inzicht en betere toegankelijkheid te dezen?

Kan daarbij een nadere uiteenzetting worden gegeven over het verband tussen de in dit wetsontwerp geregelde materie en de andere thans nog bestaande steun aan het bedrijfsleven? Hoever denkt de Regering te kunnen gaan met dit soort maatregelen?

In samenhang met het vorenstaande werd vervolgens gevraagd:

Kan een nader compleet overzicht worden gegeven van de lasten voor 's-Rijks kas, welke ontstaan op grond van alle stimuleringsmaatregelen, die na totstandkoming der wet van kracht zullen zijn?

Toelichting:

Deze vraag richt zich niet alleen op de kosten van de WIR, maar ook op de andere stimulerings- en subsidie-instrumenten, welke via het Departement van Economische Zaken worden toegepast, alsmede op de loonkostensubsidies en op de steun aan individuele groepen van bedrijven (bijv. de scheepsbouw).

¹ Samenstelling: *Vaste Commissie voor Economische Zaken*: Koopman (PvdA) (voorzitter), Moi (PvdA), Von Meijenfeldt (CDA), Terwindt (CDA), De Jong (VVD), Zoutendijk (VVD), Trip (PPR), Kremer (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP), Maris (–)

Vaste Commissie voor Financiën: Zoon (PvdA), Simons (PvdA), Terwindt (CDA), (voorzitter), Vrouwenfelder (CDA), Van Tets (VVD), Voûte (VVD), Van Kleef (PPR), Kremer (CPN), Meuleman (SGP), Van der Jagt (GPV), Vogt (PSP), Maris (–)

Vaste Commissie voor Sociale Zaken: Kloos (PvdA), Versloot (PvdA), Heij (CDA) (voorzitter), Franssen (CDA), Louwes (VVD), Van Tets (VVD), Van Kleef (PPR), Kremer (CPN), Meuleman (SGP), van der Jagt (GPV), Vogt (PSP), Maris (–)

² Van deze vergadering zal een verslag aan de Kamer worden uitgebracht.

Afweging van het voorgestelde t.o.v. andere maatregelen; de doeltreffendheid ervan, mede in vergelijking met buitenlandse maatregelen

Kan de Regering een relaas geven over de wijze, waarop de afweging heeft plaatsgevonden van de WIR tegenover andere denkbare gerichte uitgaven (loonsubsidies e.d.) en voorts t.o.v. de noodzaak elders te bezuinigen?

Op welke wijze wordt ervoor gezorgd, dat de allocatie van schaarse overheidsmiddelen zo goed mogelijk wordt gericht? Worden de criteria daarvoor zo duidelijk mogelijk – ook voor een parlementaire beraadslaging daaromtrent – gereedgemaakt? Heeft zulk een allocatietoetsing óók plaatsgevonden voor wat betreft de uitgaven, welke thans uit hoofde van de WIR zullen worden gedaan en geschiedt zulks voorts (in afweging t.o.v. de WIR-uitgaven) óók voor wat betreft de bezuinigingsoperatie, welke dezer dagen zal worden bekendgemaakt?

Wil de Regering in overweging nemen om door externe deskundigen te doen onderzoeken, in hoeverre de voorgestelde regeling toch nog mogelijkheden opent tot een zodanig verkrijgen van overheidsmiddelen, als door de wetgever niet is beoogd?

Toelichting:

Wil de Regering in verband met het vorenstaande de volgende gegevens overleggen:

a) een overzicht van de afzonderlijke bedragen, welke gemoeid zouden zijn geweest met de basispremie en de verdere thans voorgestelde toeslagen op grondslag van de investeringen in 1976 en 1977;

b) een overzicht van bedragen, die gemoeid zijn (geweest) met de thans vervallende stimuleringsystemen in 1976 en 1977?

Bestaat niet het gevaar, dat – méér nog dan onder het huidige, te vervangen regime – via de investeringsbijdragen aan zwakke lagen van het bedrijfsleven gelden worden verstrekt, die nooit rendabel zullen worden?

Is het mogelijk kwantitatief uiteen te zetten wat de Regering denkt te bereiken met de gerichte extra premiëring via BRT en ROT (b.v. in de vorm van een na 5 jaar te bereiken andere verdeling der investeringen over de regio's)?

Kan wellicht toch nader gekwantificeerd worden uiteengezet in hoeverre het in ons land na totstandkoming der wet bestaande stimuleringsinstrumentarium in vergelijking met wat te dezen in andere West-Europese landen met name in België en Luxemburg bestaat, toereikend is voor het bedrijfsleven en voorts of dit goed gericht is namelijk op drie bedrijven, welke met het oog op de toekomst het sterkst moeten worden gestimuleerd en op die regio's, die zulks het hardst nodig hebben?

De aan dit wetsontwerp ten grondslag liggende studies

Zijn de ter sprake gebrachte modelstudies van het CPB, welke zulke hoopvolle verwachtingen omtrent de effecten van de WIR uitspreken, ook door andere onderzoekers uitgevoerd en zo ja, wat was daarvan de uitkomst? Moeten niet toch beter ook latere jaren dan 1974 in de studies worden betrokken?

De nog in nadere wetgeving te regelen milieu-, innovatie- en energie-toeslagen

Twijfel werd geuit over de mogelijkheid om in het kader van de WIR in korte tijd tot concrete uitwerking te geraken van milieu-, innovatie- en energie-toeslagen. De uitwerking hiervan zal veel tijd en overleg kosten. Als streefdatum van inwerkingtreding is, zo werd gememoreerd, 1 januari 1979 genoemd. In dit verband werd te kennen gegeven, dat de Eerste Kamer in ieder geval in *dat* verband wél over voldoende tijd zal moeten beschikken om te zijner tijd die nader te regelen materie te kunnen behandelen. Een via in het wetsontwerp te noemen datum mag alsdan door tijdnood geen belemmering vormen voor een goede behandeling in deze Kamer.

Het premieplafond

Op welke gronden heeft de Regering het premieplafond voor de WIR voor gebouwen en installaties vastgesteld op 50% respectievelijk 25%? Is zij voornemens deze percentages aan te passen aan de conjuncturele situatie?

DE WIR-SIR-COMBINATIE C.A.; DE ROL VAN DE COMMISSIE DER EG

Is Nederland door de houding van de EG niet gedwongen tot een te gecompliceerde combinatie van twee wetgevingen (WIR en SIR), die in de praktijk, en zeker in de overgangperiode, zal leiden tot ongewenste neven-effecten?

Zijn – zo werd in dit verband gevraagd – de SIR en de WIR voldoende op elkaar afgestemd en, indien dit in de praktijk niet geheel het geval zal blijken te zijn, zal dan bij een betere onderlinge afstemming te zijner tijd opnieuw goedkeuring van de Commissie der EG gevraagd worden?

Kan een overzicht worden gegeven van de thans reeds bekende bezwaren tegen de combinatie WIR-subsidies en SIR-heffingen?

Acht de Regering het aanvaardbaar, dat door het voorgestelde in werking treden van de SIR-heffing ondernemingen in de SIR-gebieden, die geen WIR-premie genieten en die zich niet of nauwelijks elders kunnen vestigen (bij voorbeeld op grond van geografische factoren) door deze heffing ernstig worden getroffen?

Inleiding: Het percentage van de SIR-heffing voor vaste installaties is gesteld op 8. Indien men bij de berekening van het netto-effect van WIR en SIR uitgaat van 13% basispremie op 108% waarde van de investering (inclusief SIR) resulteert 14,04% WIR-premie. Verminderd met 8% SIR resteert 6,04% netto basispremie. Dit is 0,6% minder dan de oorspronkelijke basispremie vóór introductie van de SIR en het verschilt tevens met de basispremie op overige bedrijfsmiddelen (7%).

Is de Regering bereid te bevorderen, dat het SIR-percentages voor installaties alsnog verlaagd wordt tot 7?

Is de opmerking van de heer Van Rooijen (zie NRC-Handelsblad van 31 mei jl.) juist, nl. dat de toeslagen in het Westen hoger zullen zijn doordat aldaar de toeslagen worden berekend over de investering, vermeerderd met de SIR-heffing, hetgeen uiteraard in gebieden waar de SIR niet geldt, niet mogelijk is?

Kan worden aangegeven hoe groot het verschil in tegemoetkomingen is tussen een bedrijf, dat een vestiging sticht in het SIR-gebied en een bedrijf, dat exact dezelfde investeringen verricht in een IPR-regio onder:

1. het regime van vóór 24 mei jl., met inbegrip van de vervroegde afschrijving en de investeringsaftrek;
2. het regime van na 24 mei, aangenomen dat de Eerste Kamer het ontwerp aanneemt?

Toelichting:

Het is derhalve de bedoeling een casus uitgewerkt te zien.

Wordt het voordeel van investeren in de stimulerings- en herstructureringsgebieden groter of kleiner (zie o.a. het tevoren reeds vermelde artikel van de heer Van Rooijen in NRC-Handelsblad van 31 mei jl.)?

Inleiding: Bij de behandeling van de WIR in de Tweede Kamer is de Veluwe door de Minister beschouwd als donorgebied, zoals de andere SIR-gebieden, uit welke de bedrijvigheid zou moeten worden verplaatst naar niet SIR-gebieden met behulp van met name de Ruimtelijke Ordeningstoelage. Blijkt hieruit niet het oneigenlijk gebruik van de SIR voor de Veluwe?

Aan de Velwezomen (stroken aan de Rijn, IJssel, Gelderse Vallei en IJsselmeer) is vanouds (o.a. papierindustrie, vezelindustrie) een stuk bedrijvigheid gevestigd, dat voorziet in een niet onaanzienlijke werkgelegenheid.

Wordt de concurrentiepositie en derhalve de werkgelegenheid door de SIR-heffing niet in gevaar gebracht?

Indien deze vraag bevestigend wordt beantwoord, is het dan niet wenselijk deze Veluwerandgebieden uit te zonderen van de SIR-heffing? Kan te dezen bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 35 onder B nog met het vorenstaande rekening worden gehouden?

Inleiding: Een bijzonder probleem – als gevolg van de introductie van de SIR voor de Veluwe – ontstaat dan ook voor die bedrijven, welke genoopt zijn tot uitbreidingen ter plaatse. In een aantal gevallen is sprake van reeds langs planologische weg goedgekeurde terreinen voor uitbreiding. In herinnering werd gebracht, dat de ambtsvoorganger van de Minister van Economische Zaken op 3 april 1975 aan de Stichting Samenwerkende Kamers van Koophandel had geschreven, dat de wetgever ten aanzien van investeringen van gevestigde ondernemingen een soepeler regime bedoelt te voeren. Wordt deze toezegging door de introductie van de SIR nu teniet gedaan? Zo ja, acht de Regering zulks aanvaardbaar?

Drukt de SIR-heffing, doordat verlieslijdende ondernemingen haar niet in mindering kunnen brengen op de vennootschapsbelasting, op deze ondernemingen zwaarder dan op winstgevendende ondernemingen?

Inleiding: Het werd van belang geacht opnieuw het probleem van de incongruentie der termijnen, hetwelk nog steeds niet geheel opgelost kon worden, ter sprake te brengen. Het realiseren van een investering van enige omvang vergt meerdere jaren na verlening van de bouwvergunning. De SIR-heffing zal echter reeds verschuldigd zijn binnen 10 maanden na afloop van het jaar, waarin de bouwvergunning werd verleend (art. 35, sub G). Omdat men op dat tijdstip nog aan het bouwen is, bestaat dan slechts aanspraak op een (eerste) deel van de investeringsbijdrage, zodat SIR-heffing en WIR-premiëring niet op elkaar aansluiten en het bedrijf derhalve de SIR-heffing moet voorfinancieren. Dit geeft met name problemen voor verliesgevendende bedrijven. Is de Regering bereid «in de uitvoerings sfeer» te bevorderen, dat uitstel van betaling van de SIR-heffing wordt verleend tot het tijdstip, waarop deze met de WIR-premie kan worden verrekend?

DE TOESLAGEN

Grote objecten

Inleiding: Gegeven het feit, dat nog een aantal amvb's gereed moet komen, zal deze toeslag vermoedelijk niet per 24 mei 1978 kunnen ingaan. Welke datum staat de bewindslieden voor ogen?

Met betrekking tot het criterium arbeidsplaatsen i.v.m. de grote projecten werden de volgende vragen gesteld en opmerkingen naar voren gebracht.

Kan de Regering aangeven op welke wijze zal worden bepaald, of en in hoeverre bij de grote-projectentoeslag arbeidsplaatsen direct samenhangen met het project?

In hoeverre worden personeelsmutaties tussen verschillende delen van een concern (fiscale eenheid) in aanmerking genomen bij de toekenning van deze toeslag?

Inleiding: Ook verder bleek nog omtrent dit criterium onzekerheid te bestaan; dit leidde alsnog tot de volgende vraag in dit verband. Is er sprake van nieuw gecreëerde arbeidsplaatsen als een ondernemer na gereedkomen van het project werkzaamheden zelf gaat uitvoeren, die eerst uitbesteed waren? Kan zo nauwkeurig mogelijk worden aangegeven hoe men zich de praktische uitvoering voorstelt?

Welke inhoud is de Minister voornemens te geven aan de bevoegdheden die hij in dit verband heeft om op grond van het tweede lid van artikel 7 en het eerste lid (laatste volzin) en het tweede lid van artikel 10 nadere gegevens te vragen, alvorens over te gaan tot voorlopige toekenning van investeringsbijdragen en -toeslagen?

Inleiding: In artikel 7, eerste en tweede lid, wordt de inhoud van de opgave, welke een ondernemer dient te doen, omschreven. Hetzelfde geldt m.m. voor de artikelen 15, 16 en 17.

Welke betekenis kan dan nog worden toegekend aan artikel 10 tweede lid? Is de mogelijkheid niet aanwezig, dat artikel 10 tweede lid zal worden aangeprepen om artikel 11 tweede lid toe te passen, indien door een overvloed aan aanvragen niet aan artikel 11 eerste lid kan worden voldaan?

De Bijzondere Regionale Toeslag (BRT) en de Ruimtelijke Ordeningstoeslag

Inleiding: Bij de vaststelling der BRT-gebieden is geen rekening gehouden met de pendel. Is de kans niet groot, dat nu aan gebieden de BRT wordt toebedeeld, welke beroepsbevolking voor haar werkgelegenheid op andere gebieden dan haar woongebied is aangewezen? Zou dit niet kunnen betekenen, dat de BRT juist in gebieden geldt, waar het vestigingsklimaat van dien aard is, dat de toeslag geen effect sorteert?

Doorkruist de BRT niet de gedachte van regionale concentratie, welke sedert het begin der jaren vijftig aan het regionaal-economisch beleid ten grondslag heeft gelegen?

Welke is de reden waarom met het jarenlange gebruik om Stadskanaal en Nieuw-Buinen in het regionaal beleid als eenheid te behandelen is gebroken ten aanzien van de interimregeling en de BRT?

Is het de Regering bekend, dat – behalve in de Duitse grensstreek bij Vreden – nu ook in Kleef nabij Nijmegen gunstige vestigingsfaciliteiten voor bedrijven worden geboden?

Toelichting:

Opnieuw werd de hoop uitgesproken, dat de Commissie der EG een bijzondere regionale toeslag zal toestaan voor Nijmegen; de gevoelens van regeringszijde en van die van de Tweede Kamer op dat stuk worden hierbij ondersteund.

De RO-toeslag

Inleiding: Het beleid van het Departement van Economische Zaken op het gebied van de ruimtelijke ordening werd door Minister Van Aardenne (zie o.m. blz. 2310 van de Handelingen) als «duidelijk volgend» gekarakteriseerd. Impliceert dit, dat het Departement van Economische Zaken op de beslissing in welke gemeenten de ROT wordt toegepast in feite geen enkele invloed heeft?

Betreurd werd, dat de RO-toeslag is verschaald tot een verplaatsingsregeling. Vervolgens vroeg men in verband met de ROT het volgende. Op welke wijze zal bij het toekennen van de ruimtelijke ordeningstoeslag voor installaties de mate van nieuwhed worden vastgesteld? Welke inhoud wordt gegeven aan de criteria ter vaststelling van de vraag in hoeverre «activiteiten nog niet konden worden verricht» (art. 15 lid 1)?

Aan het vorenstaande werd toegevoegd, dat weliswaar uit de door de Regering aan de leden te hunner voorlichting ter beschikking gestelde casusposities duidelijker is geworden wat bedoeld wordt, doch deze gegevens zijn niet algemeen bekend. Kan de vorenbedoelde duidelijkheid nu ook in de memorie van antwoord aan de Kamer worden verschaft? Welke criteria zullen er zijn om de «nieuwhed» te bepalen? Is de ombouw van een bestaande installatie tot een «nieuwe» ook «premierbaar»?

Hoe meent de Regering te kunnen voorkomen, dat een ondernemer eerst een uitbreiding realiseert, de premie incasseert en dan enige tijd later de oude installatie buiten bedrijf stelt? Is het mogelijk, dat in een gemeente zowel de ROT als de BRT van toepassing is?

DE FISCALE UITWERKING VAN DE VOORGESTELDE REGELING; VERWANTE FISCALE VRAAGSTUKKEN

Met dit laatste wordt bedoeld, dat duidelijk zou moeten worden gemaakt welke gebruiksmogelijkheden ontstaan, die naar het oordeel van een onderzoeker als voren aangeduid niet bedoeld kunnen zijn.

Kan de Regering uiteenzetten welke stimulering van de werkgelegenheid te verwachten is c.q. zou zijn geweest van enerzijds de basispremie en anderzijds de vervallende faciliteiten?

Problemen ten aanzien van de tax-creditlanden

Inleiding: In de nota naar aanleiding van het eindverslag (stuk 17, blz. 19) wordt ingegaan op de vraag, of in tax-creditlanden de WIR-premie beschouwd zal worden als belastingreductie dan wel als een in Nederland onbelaste subsidie. Een vergelijking werd getroffen met de fiscale investeringsfaciliteiten, welke enkele jaren geleden in Duitsland van kracht waren, doch het was op het moment van het verschijnen van bedoelde nota nog niet bekend hoe de creditlanden deze faciliteiten beschouwd hadden. Is hier inmiddels meer over mede te delen?

Toelichting:

Opgemerkt kan nog worden, dat de WIR/SIR-constructie extra onvoordelig is voor dochtermaatschappijen van moeders in tax-creditlanden, indien de SIR daar niet als belasting wordt aangemerkt. Kan een nadere uiteenzetting worden gegeven over de vraag in hoeverre de zgn. optieregeling hier voldoende soelaas geeft?

De in de artikelen 28 en 29 van het wetsontwerp voorgestelde wijzigingen in de belastingwetgeving c.a.³

Artikel 61 a I.B.

Kan de Minister omschrijven welk onderscheid wordt gehanteerd tussen nieuwe en bestaande gebouwen binnen de WIR? Worden kosten ter zake van verbetering van gebouwen, welke in aanmerking komen voor WIR-premiëring aangemerkt als investering in nieuwe gebouwen of bestaande? Loopt deze onderscheiding parallel met die in de SIR?

In samenhang met het weergegevene werd ter aanvulling nog het volgende te berde gebracht.

Inleiding: De begrippen «nieuw» en «bestaand» gebouw zijn niet gedefinieerd. Naast de reeds gestelde vraag omtrent verbetering van bestaand gebouw vroeg men nog, of het beschouwen als nieuwbouw alleen in bepaalde gevallen (bijvoorbeeld gedeeltelijke sloop) het geval is. Indien een verbetering van een nieuw gebouw na bijvoorbeeld 2 jaar als bestaand zou worden gepremieerd en na 5 jaar vindt desinvestering plaats, welk percentage wordt daar dan bij gebezigd? Indien een gebouw na leegstand twee jaar na oplevering wordt doorverkocht, vindt dan premiëring als nieuw gebouw plaats? Hoe staat het met een gebouw in aanbouw?

Toelichting:

Het zal op prijs worden gesteld een overzicht te ontvangen van soortgelijke gevallen ten einde de nodige duidelijkheid te verkrijgen.

³ Bij het vermelden van artikelen IB en Vpb. is steeds bedoeld: de nieuw voorgestelde artikelen.

Inleiding: Volgens art. 61a, lid 1 I.B., is voor de uitkering van investeringsbedragen van belang wat er in een bepaald jaar betaald is. Nu is het administratief veel eenvoudiger met de factuurdatum rekening te houden, omdat deze veelal de ingangsdatum is voor de crediteurenadministratie, voor de registratie van bedrijfsmiddelen, alsook voor de afschrijvingsperiode. Is het mogelijk de betalingsdatum te interpreteren als de datum, waarop de betalingsverplichting ontstaat (d.w.z. de factuurdatum)?

Inleiding: In artikel 61 a, lid 2, sub c, Wet I.B., worden installaties gedefinieerd als: «installaties welke niet bestemd zijn om te worden verplaatst, aard- of nagelvast met de grond verbonden te zijn en zich niet in een gebouw bevinden». In de praktijk komt het voor, dat stoomketels, (vuil)verbrandingsinstallaties e.d. in de open lucht worden gebouwd of wel – soms ingevolge bijvoorbeeld welstandsbepalingen – in een gebouw. Het gaat hier om vrijwel identieke installaties. Niet valt in te zien waarom de ene installatie met 13 en de andere met 7% gepremieerd moet worden, nu deze laatste in een gebouw staat. Is de Regering bereid en zo ja, acht zij het mogelijk in de uitvoerings sfeer te bevorderen, dat de hier bedoelde installaties gelijkelijk worden gepremieerd?

Kan de Regering nader uiteenzetten welke conjuncturele overwegingen aanleiding kunnen geven de percentages genoemd in artikel 61a, tweede lid, te verhogen of te verlagen (zie zelfde artikel, derde lid)? Bij welk werkloosheidspercentage bijvoorbeeld zouden de percentages met de helft van hun waarde kunnen worden verhoogd?

Artikel 61a, lid 5 sub b sluit woonhuizen uit. Als een voor bewoning bestemd gedeelte van een bedrijfspand later alsnog bij het bedrijfspand wordt getrokken, zal dan een additionele premie worden uitgekeerd?

Kan de Regering duidelijkheid verschaffen over de WIR-premiëring in gevallen in welke sprake is van verhuur, in het bijzonder binnen concernverband, waar de vraag rijst, of verhuur aan een onderneming binnen de fiscale eenheid aangemerkt moet worden als verhuur aan «derden»?

Hoe ligt de situatie bij verhuur aan een onderneming, waarvoor de zgn. deelnemingsvrijstelling geldt?

Inleiding: Artikel 61a IB, lid 5, sub i 3e, handelt over bedrijfsmiddelen, welke ter beschikking werden gesteld van niet aan vennootschapsbelasting onderworpen lichamen. Hierbij kan gedacht worden aan de volgende mogelijkheden:

a. 65% verhuur aan een niet aan vpb onderworpen lichaam, dus: premie; immers 65% wordt beschouwd als nog «niet hoofdzakelijk». Na 2 jaar stijgt dit percentage tot 75 (dus wel «hoofdzakelijk»). Volgens artikel 61b, lid 3 is er dan dus sprake van vervreemding en dient premierestitutie plaats te vinden;

b. 75% verhuur aan «niet vpb»-lichaam, dus: geen premie. Na 2 jaar daalt dit percentage tot 65. Wordt nu alsnog premie toegekend?

c. Computerverhuur/leasing zal wel tot premie bij de verhuurder/leasingmaatschappij leiden als de huurder/leaser «vpb-plichtig» is en anders niet. Dit zou tot verschillende huur/leasingbedragen kunnen leiden. Bij doorverhuur kunnen problemen ontstaan. Bij voorbeeld computermaatschappij A verhuurt aan rekencentrum B (vpb-plichtig), die de apparatuur hoofdzakelijk ter beschikking stelt van C (niet vpb-plichtig). In dit geval zou bij A vervreemding volgens artikel 61 b, lid 3, plaatsvinden, doch A zal in het algemeen niet weten wat B met de apparatuur doet.

d. Een computer wordt eerst verhuurd aan een niet vpb-lichaam, doch na enige tijd wordt dezelfde machine verhuurd aan een wel vpb-lichaam. Is er dan alsnog recht op premie?

e. Zelfde casus als bij c), doch nu B niet en C wel aan vpb onderworpen. Heeft A nu recht op premie?

Toelichting:

In het algemeen *is de fiscale status van de huurder van belang*. De vraag is, of de verhuurder die status altijd kent en of de verhuurder bij onjuiste opgave tot teruggave van ten onrechte verkregen premie gedwongen kan worden (bij voorbeeld ook als de huurder inmiddels failliet is).

Hoe zal worden geïnterpreteerd «bestemd ..... om ..... ter beschikking te worden gesteld aan derden» (artikel 61a I.B. lid 5 sub j) in het geval, waarin men een pand voor een korte periode zelf gebruikt en het dan vervolgens gaat verhuren? Welke consequenties heeft dit?

Inleiding: In verschillende voorgestelde nieuwe artikelen van bestaande fiscale wetten (artikel 61a van de Wet op de Inkomstenbelasting, lid 5 sub j en voorts Wet op de Vennootschapsbelasting, artikel 23d, lid 1 en lid 2) wordt het begrip «derde» gebruikt. Is hier sprake van het juridische begrip «derde», zodat als aparte rechtspersoon gestructureerde dochtermaatschappijen derden zijn, óók als zij een fiscale eenheid vormen met de moedermaatschappij?

Toelichting:

In verband met het ter beschikking stellen van bedrijfsmiddelen binnen één fiscale eenheid werd het belangrijk geacht hier duidelijkheid te verschaffen.

Inleiding: Artikel 23d, lid 2 vpb heeft in grote lijnen betrekking op de particuliere onroerend-goedexploitatie­maatschappijen, die van WIR-premies worden uitgesloten. Het is niet duidelijk hoe de grens van 30% zal worden vastgesteld. Zal die vaststelling plaatsvinden naar omzet, naar omvang der bedrijfsmiddelen of naar andere criteria?

Inleiding: In Nederland gelegen vaste inrichtingen van buitenlandse ondernemers hebben recht op WIR-premie. Hebben ondernemers, die bedrijfsmiddelen verhuren aan zulke vaste inrichtingen, nu wel of geen recht op WIR-premie?

DE OVERGANGSBEPALINGEN

Inleiding: Aangaande de overgangsbepalingen bestaat bij veel ondernemingen en adviseurs nog onduidelijkheid. Die wordt mede bevorderd door de omstandigheid, dat investeringsaftrek, vervroegde afschrijving WIR en SIR verschillende criteria hanteren, voor de toepassing van de desbetreffende regelingen. Zo is het bij de investeringsaftrek van belang in hoeverre verplichtingen zijn aangegaan; bij de vervroegde afschrijving dient te worden gelet op het tijdstip van ingebruikneming van het gebouw; bij de WIR is voorts van belang het aangaan van de verplichting; bij de SIR het aanvragen van de bouwvergunning voor gebouwen en het feitelijke gebruik nemen bij installaties. Met name voor installaties, die zijn besteld vóór 24 mei 1978, doch in gebruik genomen zullen worden nadat de SIR in werking is getreden, ontstaat de situatie «geen WIR-wèl SIR». Is de Regering van oordeel, dat – zeker in de overgangperiode – ten aanzien van reeds geplande investeringen het uitgangspunt «geen WIR-geen SIR» dient te worden aangehouden? Is de Regering bereid op korte termijn de regeling aangaande de overgangsbepalingen ter kennis te brengen van het bedrijfsleven?

Kunnen de bewindslieden mededelen, of in de voorlopige aanslagen 1978 met name ook bij de vpb rekening wordt gehouden met de overgang van de investeringsaftrek en vervroegde afschrijving naar de WIR?

VERSPREIDE OPMERKINGEN

Te kennen werd gegeven, dat men bij de openbare beraadslaging nog in wilde gaan op de terugwerkende kracht der regeling, wellicht *mede* in verband met het bepaalde in artikel 4 van de Wet houdende Algemeene Bepalingen der Wetgeving van het Koninkrijk (van 15 mei 1829 Stb. 28).

Zal de Dienst Investeringsrekening op tijd «op sterkte» zijn om de haar toebedeelde taak uit te voeren? Hoe staat het met de opbouw van dit apparaat?

Kan de Regering nog eens uitvoerig ingaan op de vraag, of de belastingdienst van waaruit herhaaldelijk klachten betreffende overbelasting worden vernomen, in staat is de extra werkzaamheden, welke de WIR met zich brengt, te verrichten?

De wnd. voorzitter van de vaste Commissie voor Economische Zaken,
Von Meijenfeldt

De voorzitter van de vaste Commissie voor Financiën,
Terwindt

De voorzitter van de vaste Commissie voor Sociale Zaken,
Heij

De griffiers dezer Commissies,
Röell en Ploos van Amstel